

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz fordva:	
Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.
Videkre postán küldve:	
Egész évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy hónapra	1 frt. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:
Főter. Hermann-udvar I. emelet.
A külső folyosón.

Bérmontelen leveleket csak ism. r.
közül fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter. a törvényszék melletti Notarati-
házak utczára nyíló helyiségben.

Hirdetések díjazabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnepek és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Hadd jöjjenek a gyermekek!

Arad, augusztushó 30.

(b. l.) Megnyiták ismét az iskolák kapui. Tódul a tudománysozjas ifjuság a különféle iskolák csarnokaiba, hogy a tanárok ajkairól mézként folyó, lelket nemesítő, észt erősítő oktatásokat hallgassa és ismeretekben gyarapodjék.

Arad városa iskolák tekintetében mintaképp szolgálhat az ország sok, nálánál gazdagabb és népesebb városainak.

Az oktatásnak számos diszpalotái vannak és a külső dísz megfelel azon, a kor színvonalán álló szellemnek, mely az iskolák falain belül uralkodik, a tanárok és tanítók kitünő képzettségének, mely ritkítja párját, azon vaszorgalmu kitartásuknak, melylyel alig két havi pihenés után tíz havi új munkára térnek.

A tudomány és nevelés e felkent bajnokaira, kik életük legszebb éveit, sokszor egészségük, anyagi jólétük rovására az ifjuság kiképzetésének szánják: a szülők nyugodt lélekkel bizhatják gyermekeik sorsát.

A lelkiismeretes szülők egyik fő-életfeladata, a miért fáradoznak, vagyont gyűjteni iparkodnak, az, hogy gyermekeik jövőjét biztosítsák. Kimondhatlan jótékony érzet tehát a szülők azon öntudat, hogy oly férfiak kezeibe tették a gyermekeik oktatását és nevelését, kik karöltve a szülőkkel, előszeretettel, ügybuzgósággal iparkodnak a szülők jó reményeit valósítani, oly férfiakba, kik nem rideg egykedvűséggel, közömbösséggel tanítanak, csak azért, mert élni kell és mert különben fegyelmi eljárás alá vonhatók, hanem kik Krisztusként azt mondják: »Hadd jöjjenek hozzánk a gyermekek!«

Midőn azonban ez örvendetes tényeket constatáljuk, nem tartjuk feleslegesnek az igazság érdekében a fénynek némi árnyékára is pár szóval kiterjeszkedni, azt tartván, hogy igazi jó barát csak az, ki nem csupán érdekeinket tudja méltányolni, de őszintén, nyíltan hibáinkra is figyelmeztet.

Persze, arra mi nem adunk semmit, hogy számos szüle nincs megelégedve gyermeke osztályzatával, hogy igazságtalanságról, mellőzésről panaszkodik. Oly szülő, kinek fia rosszul tanul, azonfelül tán rossz magaviseletű is, soha sincs megelégedve, ha ezen okokból meg is buktatják a fiut, mert a drága csemetéje iránti vak előszeret megfosztja az ily szülőt attól,

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája

(Augusztus 31.)

Egy kérdőjel.

(Elbeszélés.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
Írta: Tábori Robert.

A braunschweig-wolfenbütteli uralkodóház családi kronikájába az udvari történetész 1721 márczius nyolczadikán a következő sorokat írta be:

Ma hozta egy gyorsfutár Moszkvából azt a gyászhirot, hogy szeretett uralkodónk leánya, braunschweigi Sarolta Amália hercegnő ő fensége, Alexis orosz trónörökös neje, mult hó harminczedikán hirtelen halálal mult ki. Gerenissimus le van sújta, szobájába zárkózott és senkit sem bocsát maga elé.

Élet és halál isten kezében van.

E sorokba nincs semmi feltűnő. Akad ilyen száz is a vastag kronikában. Ami azonban talányos, az a két sor, mely piros tintával és az uralkodó herceg kezeirásával van aláírva. Csupán csak ennyi:

„1721. márczius 8.

?”

... Egy nagy kérdőjel és egyéb...

... Eppen hét hónap előtt, fényes tavaszi napon, hosszú menet vonult végig az ország-

gny birálatát tárgyilagosságnak, igazságosságnak, tehát beszámíthatónak tartjuk. Azonban nem egyes szülők, de bátran mondhatjuk, az általános közhangulat azt tartja, hogy némely iskolában oly túlszigor alkalmaztatik ugy a tanítás, mint a vezetésben a növendékek irányában — kik utóvégre is csak gyermekek még — mely soha sem járhat együtt a szeretettel, a jóakarattal. A szigor szükséges, az bizonyos. De gyermekekkel szemben helyén nincsen, legalább szerintünk, a túlvitt szigor alkalmazása, hanem a legnagyobb szigor is szeretetteljes legyen. Ki kell tünni, hogy a tanárt vagy tanítót nem vezeti egyéb legszigorubb eljárásában sem, mint a növendékek jövője iránti jóakaratu atyai aggodalom, hogy nála a szigor célja nem a büntetés, hanem a javítás, hogy a büntetéssel való sújtás csak eszköz a javulás előérése.

Oly szigor, mely lélektani következetességgel azon van, hogy mindekelőtt javítson és ne sújton: az napról-napra apasztani fogja a gyönggék, a középszerűek számát. Annak uralma alatt kell hogy napról-napra szaporodjék a fiatal kedély munkakedve, az erkölcsi jó iránti helyes érzéke, mert ha általánosán véve — és nem számítva az egyes kivételeket, melyeknél semmi sem használ — nem úgy volna, kétségbe kellene esni az emberiség jövője fölött. A gyermeki kedély olyan mint a hegedű hurja, mely szétpattan, ha túlságosan megfeszítik, de mely annál tisztább, melodikusabb hangokat hallat, ha a kellő határig hangolják.

S ugy hiszük, hogy nagyobb elégtételül szolgálhat bármelyik tanítványunk, ha az észbelileg gyönggék és középszerűekből szeretetteljes, jóakaratu szigorúság által minél több szellemileg erősödött, a kevésbé jó magaviseletűekből minél több jó erkölcsűt idomít át az év végéig, mintha az iskolaév zártaival mintegy büszkén arra hivatkozunk, ime, mi oly rendkívül szigoruak vagyunk, hogy csak kevés igen jó, több középszerű és még több gyenge tanuló tudunk statisztikailag kimutatni, mintha a cél nem a gyengék erősítése, az erkölcsben ingadozóknak lábraállítása, hanem az volna, hadd beszéljék az országban, hogy a kérdéses iskola mily kitünő, hol még az is megbukhat, ki máshol kitünően teszi le a vizsgákat.

Ha nem is Aradon, de tapasztalásunk szerint sok helyütt arra látszanak következtetéseken iparkodni, miszerint messze vidékre elmenjen hire az uton, mely a fővárosból a határhoz vezet. A menet élén száz lovas tizedet egykedvűen és mély esendben. Csak néha zörrent meg egy alabárdos fegyvere, mikor leestető faágba csapódott.

A lovasok után díszes hintó jött. Ebben fiatal leány ült. Areza spádot volt: vonásai, melyek ritka szépséget árultak el, bágyadság tükrözödtött. A menetet hosszú sor szekér zárta be, melyeken az utikészlet volt fólhalmozva.

Porfólhó vette körül az egész karavánt, mely inkább hasonlított halotti kísérethez, mint ahoz, ami valóban volt: nászmenethez. A kocsiiban ülő hölgy nem volt más, mint az orosz trónörökös jegyese, Sarolta Amália, braunschweig wolfenbütteli hercegnő, aki leendő férjéhez utazott.

A felhő egész szélességében elfoglalta az országot. Mintha egy óriási árnyék utazna, mely nem ismer megállapodást. Most oda ért az erdő széléhez s összevegyült azaz az árnyékkal, melyet a százévs fák terjesztettek.

Az erdő szélén egy ifju állott és mereven nézett az utazó árnyék elé. Mintegy huszonkét-huszonhárom éves lehetett, karcsu termettel, szép barua arccal és olyan tekintettel, melyben e pillanatban csüggedés mutatkozott.

A lovas csapat tovább ment, anélkül, hogy tekintetre méltatta volna a magános ifjut; de a kocsiiban ülő hölgy megrezsent, amint őt megpillantotta. Halvány arcát piróntotta el és egész alakja reszketett.

Az ifju átszökött az árkon, mely az er-

dő iskolákban uralkodó merev szigorúságnak, hogy mintegy rettegéssel említsék a robespieri rémuralmat, mely ott uralkodik, hogy tehát a szülék megfélemlíttessenek és elmenjen a kedvük oda hozni gyermekeiket. Történetik pedig ez azért, hogy a középiskolák »talányosan meg ne népesedjenek« és a »proletariatust« apasztassék.

Mintha bizony a proletariatus az iskola és nem az élet nevelné. Bármily mély tudomány és képzettségű legyen is valamely tanár, azt ugyan előre soha sem fogja tudhatni, vajjon tanítványai közül melyik lesz a proletár, az, ki kanakkal eszi a tudományt, vagy az, kit rossz tanulónak kellett bélyegeznie, mert hát számos példa tanít arra, hogy az élet küzdelemre lépve, éppen az iskolában az elsők és legszorgalmasabbak közé tartozók züllöttek el, míg ellenkezőleg, kiket a tanárok nem tartottak oly rendkívüli geniéknek, derekasan megállták helyüket és a társadalomnak hasznos tagjaivá váltak.

Igaz, ebből nem következik az, hogy szorgalmasan és sokat tanulni nem kell, de még kevésbé az, hogy vissza kell hát mind rettenteni az ifjuságot a középiskolák látogatásától, mert az iskolában tanusított középszerűség még nem proletariatus és különösen, mert az iskola mint olyan, soha sem nevel proletárokat, hanem az élet szinpadja.

Legyünk tehát szigoruak, de nem lelketlenek; követeljük sokat, annyit mennyit a törvény kíván, de követeljük jóakaratu, atyai szeretettel, és ezzel iparkodjunk azon, hogy az ifjuság e soknak is megfelelni dicsőségesnek tartsa, mert a törvény a szigorúságot ugyan megparancsolja, de a jóakaratot, szeretetet nem tiltja!

Budavár ünnepe és a német hadsereg.

A »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« jelenli: A császár elrendeli kegyeskedett, hogy Budavár visszavételé alkalmából Budapeston szeptember 1-én és 2-án végbememendő ünnepélyességre katonai küldöttség menesztessék. E küldöttség Seheiting altábornagy I. testőr gyaloghadosztály parancsnoka; Etzdorf ezredes, a trónörökös nevével viselő I. kelet-porosz gránátos ezred parancsnoka; Schleinitz ezredes, a testőr véries ezred parancsnoka; Kalkstein százados a Sándor ezár nevével viselő testőrezrednél; Dohnah gróf százados, a lovasított I. testőrezrednél. Az említett ezredesek parancsnokai azon ezredeknek, melyek 1686-ban Budavár ostrománál a szövetséges csapatok soraiiban harcoltak. A másik két

dőt az országától elválasztotta, odalépett a kocsizhoz s féltérde becsúszkott. A porfólhó ezüstös szálakat szótt szép szöke hajába s ugy tetszett e pillanatban, mintha hirtelen megszöült volna.

Egy levélkét dobott a kocsiiban ülő hölgy ölébe, aztán féltérden állva nézte, mint vonul ez odább, mint nyeli el a nagy felhő a nó alakját, a koesi körvonalait s végre az egész menetet.

A hölgy meg sem mozdult, az ifju pedig nézte s tünő reményét némán és szótlalul.

Mikor a koesi az erdő tulsó széléhez ért, a hölgy félkapta az ölében heverő levelet, göresös zokogás közt ajkaihoz szoritotta, aztán elolvasta azt, ami benne írva volt:

„Monkoi Charles lovas siratja elveszett édenét. Az élet egy nagy éjtely, melynek megoldása a halál. Monkoi Charlesnak nem mondhat már újat az élet. Elhajja e világrészt és az Oceánra utal, Uj-Orleans földjén várja be a nagy talány megoldását. Viszontlátásra a siron tul.“

A fiatal hölgy sokáig nézett maga elé. Aztán zokogni kezdett ujra, mely keserűvel és fájdó érzéssel. Ajkai folyton ismételték e szavakat:

— Én üdvöm, én elvesztett üdvöm!

Aztán elnyelte alakját a nagy árnyék. Csupán egy gerlicze-pár búgott az ágak közt s mintha ők is eltanultak volna a bus szózatot, kacagásuk ugy hangzott, mintha fájdó zokogás volna.

Moszkvában fényes ünnepélyek folynak. A trónörökös jegyese felévi utazás után megérkezett az orosz fővárosba. Nagy Péter az

katonatiszt sarjadéka azoknak, a kik akkoriban Budavár előtt hősiességük által nevet szereztek maguknak.

Az új belgrádi osztrák-magyar katonai attaché Lovag Pinter Herman vezérkari alezredes helyére Dessovic Vilmos vezérkari alezredes neveztetett ki a belgrádi es. és kir. követéshez katonai attaché Pinternek ő Felsége számos éven tett szolgálatait legfelsőbb elismerést fejezte ki.

A hivatalos magyar nyelv. A hivatalos magyar nyelvnek a volt katonai határvideken való használatára nézve a perlaszi kir. íbróság a következő határozatot hozta: Az 1858. é. 44. t.-cz. 13. §-a szerint az államkormány által kinevezett minden bíróság hivatalos nyelve kizárólag a magyar lévén, tekintve, hogy ezen törvényes intézkedésből kifolyólag a bíróság csak az államnyelven szerkesztett beadványokat tartozik elfogadni, s tekintve, miszerint a panosovai kir. törvényeszkék folyó évi februárhó 19-én 2670/1885. p. számú határozatával előzőleg már ily értelemben intézkedett, a perlaszi kir. járásbírósság ezennel kijelenti, miszerint f. évi szeptemberhó 1-től kezdve polgári, fenytő és teleknyövi ügyekben csupán a hivatalos magyar nyelven szerkesztett beadványokat fogad el, s más nyelven szerkesztett beadványokat érdemleges intézkedés nélkül visszautasítja. Kivételt csak is sürgös és fontos bünygyi jelentések esetében és azon ügyvedekre nézve tesz, kiket az igazságügyi miniszterium a német nyelvnek bíróságok előtti használatára feljogosít.

Kállay utja. Karagyorgyevics trónjelöltsége. A bécsi »Preudenblatt« a következőket közli: »A »Germania« egy bécsi levele kombinatiókat közöl Karagyorgyevics Péter hercegnék a bolgár trónra való jelöltségéről és Kállay miniszter boszniai utazásáról. E kombinatiókat eléggé jellemzik az ellenmondások, a melyek azokban foglaltatnak. Mindazáltal megjegyezzük, hogy mi mitem tudunk Karagyorgyevics herceg állítólagos jelöltségéről, és hogy ennek semmiesetre sem lenne sikerre kiltatása. A »Germania«-nak Kállay miniszter utjához fűzött azon kombinatiója nézve, mely szerint a jelen helyzetből Bosznia annexiója fog kikérülni, biztosíthatjuk a »Germania«-t, hogy ez az eshetőség általában szóba sem kerül.

TANÜGY.

Szakrendszer az elemi iskolában.

Megvallom, nem tanultam vitakozni. Ha most ez egyszer vitába bocsátkozom, félek, ezelt nem érek t. i. nem fogok képes lenni olvasóimat meggyözni. De hát a párbaj is divat, megpróbálom én is, s ha a rövidet húzom, legálabb lesz a jövésre egy: mentem!

A »paedagogiai államesiny« tisztelt írja hosszasan foglalkozik ezen nem régiben kiejtett szavaimmal: a szakrendszer nem találok az elemi iskolára nézve ajánlatosnak, mivel a szaktanár nem nevel, hanem csak feldolgozza a tananyagot. Különösen figyelemre méltó azon körülmény, hogy ezikíró fejtegetéséi végén csillag alatt a fumei állami elemi leányiskolára hi-

oroszk hatalmas ezrja, keleti pompával fogadta menyét. Az ágyuk dörögtek, a harangok zúgtak és a nép ezrivel hullámozott az utcákon.

A ezár két mértföldre utazott a hercegnő elé. Józán óráiban Péter igazán kedves ember volt; elég kár, hogy oly ritkán akadtak józán órái.

Mikor a fényes hintó föltűnt a láthatáron, a ezár megsarkantyúzza lovát és odavágatott, a hol az oroszok leendő ezárnője ül magánoson kocsijában. Az a második ülés jobbján fél év óta várt gazdjára s mióta a meuet tullepte az orosz határt, a kíséret naponta várta, hogy a jogos tulajdonos azt elfoglalja.

... Hanem Alexis nem jött jegyese elé. Az a második ülés üres maradt.

A ezár tekintete fölillant, midőn a magányos hölgyet meglátta. Meghajtotta magát előtte s gyöngéd hangon így szólott:

— Üdvözlöm birodalmomban, kedves leányom.

Sarolta Amália megcsókolta az uralkodó kezét.

— Azért jöttem ön elé, kedves gyermekem, — folytatta a ezár, — hogy bizalmasan beszéljessünk. Nagy reményeket helyezek önbe. Midőn két év előtt Németországban utaztam és félséges apja vendége voltam, meglátam önt egy napon, s rögtön megszerettem, mintha gyermekem volna. Ekkor határoztam el, hogy megkértem kezét fiam számára.

— Felséges uram, e nagy megtiszteltetés! — rebegte a hercegnő.

v a t k o z i k, hol szintén szaktanárok működnek, s azt tartja élémbé példának.

Tisztelt Uram! En a fentidezött szavaimt éppen azért mertem olyan határozatlan kimondani, mivel a fumei állami elemi leányiskola szaktanárainak működését eredményében látni alkalmam volt. Az onnan kikérült leánykák ismeretek és neveltség dolgában nagyon hátra vannak azon leányokkal szemben, kik a szorosabb értelemben vett magyar hazs iskoláiból kerültek hozzánk Aradra. Nem szokásom könnyelműen itélni, mert élet-maximám közé soroltam ezt is: Légy ítélletben óvatos s szelid. S dacára ez elvemnek, azt mindazok után, miket a fumei állami elemi iskoláról tudok, azt kell mondanom: nem felelnek meg a mi iskoláinkhoz közt kívánalmaknak.

Tudom, az állam kitünő tanerőket alkalmaz fumei iskolájában (magam is ismerek belőle); hiszem, hogy e kitünő erők szívvel-lélekkel töltik be hivatásukat. Ha lelkes működés mindazáltal nem felel meg a mi igényeinknek, kivált a jól neveltséget tekintve, annak okát egyedül a tanrendszernek kell felrótnunk.

Megengedem, hogy nevezett iskola ott a helyi viszonyoknak teljesen megfeleljen minden ízében; de hát a mi egy helyt igen jó, az másutt csak kevésbé jó lehet.

Aztán a volt határvidekekre is hivatkozik ezikíró, hogy ott is alkalmazásban van némely helyen a szakrendszer. Tudomásom van arról is; de onnan is oly hirt vettem, hogy a szakrendszer nem illik sehogy sem össze a jól szervezett elemi iskola fogalmával.

Igy mondhatom, hogy tapasztalás és tanulmány mondatta velem azt a husz szót, mely ellen a »paedagogiai államesiny« írja több ezer szóval rúkkol ki támadólag.

Nagyon örülök, ha ezikíró ügyéér teleshlye, mindent elkövet annak győzelmére jutattására; legnagyobb örömem lett volna, ha súlyos érvekkel tüve, földre terített volna vagy engemet, vagy bárki más, aki manapság kivételnek tartja nálunk az elemi iskolai tanítók alkalmazását a szakrendszer szerint. De sajnos, ezikíró azon firma alatt, hogy »az 1883. évben: osztályrendszer, váltakozó rendszer vagy szakrendszer a népiszkolában« czim alatt kiadott tanulmányomból a szakrendszerrel írt fejezetet — a t. szerkesztő ur szives engedelmével — mondott ezikíró ezen firma alatt föléli a »vadember« és a »Tucherer szálloda« vendégeitől hallott mondásokat s aztán így vagdal balra-jobbra — »vérmes nevelők« — »a ki azt a szemleli moslék o t t i f e l t a l l i t a.« — »a váltakozó rendszer valamelyik imádója elköltötte magát, hogy a szakrendszer nem nevel!« — »gondolkodási könnyelmesség« — »megállhat-e tapasztalat részrehajlatlan ítéltséke előtt ez írás mondas: a szakrendszer nem nevel!« — »paedagogiai újdonszat« — »le kell álcáznom e frászt, mely megvesztegeti az önálló gondolkodást és újabb időben nezetáramlatot toltta föl magát.« (t. i. hogy az elemi iskolában a szaktanár nem nevelhet) — »fix ideának tartom a közságnal forgó, de általában át nem gondolt elnéretet« — mely ellen mert a »rögöszmék« ellen való küzdelem határos a lehetetlenséggel, nem érvelek ellene« stb.

Miután mindezek a kifakadások egy-egy aradi tanítót akarnak sújtani, kikre a felhozott kifejezések szerint sorban rá tudnék mutatni; szörzöre rá lehetne fogni, hogy szép firma alatt rossz bort mér, hogy a háboruba

Péter ezár búsan tekintett rá.

— E megtiszteltetés nagy és föltöte súlyos föladdal jár együtt, — mondá szelid hangon, — keves nő tudna neki megfelelni; de önről hiszem, hogy megfelel. Nem csodálkozott azon, hogy völegényét még eddig nem látta?

— Csakugyan Fölség, kissé különösnek találok.

A ezár jóssággal mosolygott.

— Lássá, kedves gyermekem, az első időben sokat fog ön különösnek találni, de később majd csak megszokja. Ön ide hozta közénk ifjuságát, reményeit és báját; kap érte egy koronát. A csere olyan, hogy ön sokat nyerhet mellette, de mindent el is veszíthet.

— Nem értem, Fölség.

— Meg fogom magyarázni. Szükséges, hogy önt mindenbe beavassam, nehogy az első órában elveszítse bátorságát. Az ön férje korántsem az, amit eszményképnek lehetne nevezni. En, az apja megvallom, ha leány volnék, nem öt választanám férjemül. Nem rút, ne ijedjen meg, nem is bárgyú, amit a civilizált országokban hire jár, hanem féktelen szenvedélyiben. Tölem örökölte a szenvedélyt, melyet azonban én hatalmas akarat-tal tudok lenyűgözni. Fájdalom, fiamnak nincs e tekintetben akarat!

— Fölséged talán nagyon is sötéten lát?

— Nem, gyermekem, e tekintetben nincs többé illuszióm. En, aki képes voltam az általános népet több százados tunyaságából föl-rázni, nem vagyok képes fiam lelket átalakítani. Idegenként állok vele szemben, nincs

Árverési hirdetés.

Mely szerint alulírott kiküldött végrehajtó által 1881. évi LX. t. czik 102. §-a értelmében, ezennel közhírré tétetik, miszerint **Pollák Ignác**nak, — **Balogh András** és **Balogh István** kis-iratosi, illetőleg p. tövisgyházi lakosok elleni **2650 frt** tőke és törvényes járuléka iránti ügyében az aradi kir. törvényszéknek, mint váltóbiróságnak 6881/886. sz. **birói árverést** rendelő végzése folytán az **ötvenesi és tövisgyházi** pusztákon felvett illetőleg 3701 frtra becsült **2 drb gőzmozdony, 2 drb cséplőgép** és ezekhez tartozó összes felszerelvényekre az **árverés** és pedig az **ötvenesi pusztán felbecsült gépekre, f. é. szeptemberhő 14-ik napjának, d. e. 10 órájára, a tövisgyházi pusztán felbecsült gépekre pedig f. é. szeptemberhő 15-ik napjának d. u. 3 órájára** kitűztetik.

Ezen árverésre a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingók, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Aradon, 1886-ik évi augusztus 28-án.

Ortutay Antal,
kir. birósági végrehajtó.

538—1

Egy

Eczet-gyár

teljesen jó karban és működésben, új rendszer szerint berendezve, szabadalmazva, legnagyobb mennyiséget képes előállítani

jutányosan eladó.

Bővebb értesítést az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában nyerhetni. 430—4.3

Épület-tatarozási árlejtési hirdetés.

A nagytekintetű mk. dohány jövedéki központi igazgatóság folyó évi augusztus 11-én kelt 9206/IV számú rendelete folytán a b. csabai mk. dohány beváltó hivatalnál 4 raktár lesz **folyó évi október 31-ig** alaposan tatarozandó.

Ezen csupán kőműves munkából álló és 1855 frt. 34 krral előirányozott tatarozás biztosítása céljából az alólírot felügyelőségél **folyó évi szeptember 9-én** versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előirt kellekekkel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az említett nap **déli 11 óráig** alólírott felügyelőségél elfogadtatnak.

Az ajánlati, vállalati és szerződési feltételek, valamint a költségvetés és előmérték a megállapított hivatalos órákban ugyan csak az alólírott felügyelőségél betekintheők.

Aradon 1886. augusztus hó 24-én.

357—3.3

M. kir. dohánybeváltó-felügyelőség:

Kohányi Róbert,
felügyelő helyettes.

Onkéntes árverési hirdetés.

Néhai **Korbuly Béla** volt pusztá-megyesi lakos, birtokos hagyatéki tömegéhez tartozó következő lábaszóságok, u. m.:

- 37 drb különféle kora tehén,
- 1 drb öreg bika,
- 13 drb öreg ökör,
- 8 drb hámos ló,
- 57 drb koczasertés,
- 120 drb januári malacz,
- 9 drb éves süldő,

f. é. szeptemberhő 5-én, (vasárnap) d. e. 10 órától kezdődőleg, a végrendeletileg kirendelt gyámok határozata, nemkülönbön Aradmegye tek. árvaszékének 11147/1886. sz. a kelt jóváhagyó végzése folytán **Pusztá-Megyesen** (Aradmegyében) öröklagyó tanyáján (Megyes-Bodzás mellett, Kétegyháza vasuti állomástól egy órányira) onkéntes árverés útján, készpénz mellett el fognak adatni.

Az árverés napján a Kétegyháza és Megyes-Bodzásra érkező reggeli vonatoknál kocsiokról gondoskodva leendő.

Aradon, 1886. évi augusztus 25.

Dr. Mülek Lajos,
ügyvéd, végrendeleti végrehajtó.

512—2.3

Árlejtési hirdetés.

A Nagyméltóságú Közmunka és Közlekedési m. kir. Ministerium 1886. évi augusztus hó 18-án 29,447 és 30,153 számok alatt kelt rendeleteivel három rendbeli építkezést kegyeskedett engedélyezni, és pedig:

I. Kelmák községénél egy lábazati kőhányás és részü követzettel álló 1132 m. hosszú partvédmű 19,666 frt 32 kr. költséggel.

II. Hosszúszó felett a régi mészkemenczénél ugyanoly alaku 620 m. hosszú partvédmű 10,448 forint 23 kr. költséggel.

III. Lippa községénél ugyancsak ily alaku 338, m. hosszú partvédmű 16,370 frt 71 kr. költséggel.

A fentemlített munkálatok foganatosítása céljából az 1886. évi szeptember hó 15-ik napjának d. e. 10 óráján az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

Versenyezni óhajók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtására vonatkozó, az engedélyezett költségek után számítandó s részletes feltételekben közzétett 5 %-nyi bánámpénzzel ellátott zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Minden építkezésre külön-külön ajánlat adható be az illető építkezési hely megnevezésével.

Egyesített ajánlat két vagy mind a három építkezésre elfogadtatik.

Az ajánlatban kiteendő, hogy az illető az építési helyet, a tervet és a részletes feltételeket ismeri.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. folyammérnöki hivatalnál (Arad, öz-utca 27-dik szám) a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Aradon, 1886. augusztus hó 28-án.

A magy. kir. folyammérnöki hivatal:

Juventius Antal,
kir. folyammérnök.

Árlejtési hirdetés.

A megye törvényhatósági bizottság 3-5/1886. sz. belügyminister ur ó nagyméltóságának e hó 18-án kelt 46106. sz. kegyes intézményével jóváhagyott határozata szerint a borossebesi szolgabírói lakon szükségelt kijavítások biztosítása iránt 1080 ft 97 kr., és 26 frt 47 kr., összesen 1107 frt 40 kr. költségvetés mellett **f. é. szeptember 13-án, d. e. 10 órakor** Aradmegye alispáni irodájában nyilvános árlejtés fog tartatni.

Melyekénti tárgyalásra vállalkozni szándékozók 10 százalék bánámpénzzel ellátva azzal hivatnak meg, miszerint az árlejtési feltételek, terv- és költségvetés addig is a helybeli m. kir. államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Arad, 1886. évi augusztus 17.

Az alispán távollétében:

Szathmáry Gyula,
főjegyző.

463—2.2

Egy tisztességes családnál vidékről, jómódu házból

két növendék

teljes ellátásra elfogadtatik.

Társalgás magyar, francia és német nyelvben.

Bővebbet Kápolna-utca 4. sz., I. emelet. 507—9*

Árlejtési hirdetés.

A város részére 1887. évben szükséges fenyő és tölgyfa anyagok szállításának elvállalása iránt **f. évi szeptemberhő 7-én, d. e. 10 órakor** árlejtést fog a gazdasági szék tartani. Bánámpénzzel leteendő 100 forint. Árlejtési lehetőséggel, vagy a szóbeli árlejtés megkezdése előtt benyújtandó írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánámpénz — 50, esetleg 100 frt — melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket, úgy az árjegyzékeket ismeri és elfogadja. A feltételek és az árjegyzékek, a melyek alapján az árlejtés megtartatik, Párecz István tanácsnok urnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi augusztus 24-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,

aljegyző.

Hirdetés.

Az aradi izr. hitközség tiszt lt tagjai értesítettnek, hogy a hitközség tulajdonához tartozó imaszékek az 1886/7. évre való bérbeadás **f. é. szeptember 1-jén** veendi kezdetét.

A jelenlegi bérlők, ha bérben tartott imaszékeket továbbra is megtartani kívánják, az imaszéki jegyeket az előjáróság által meghatározott bérdíj lefizetése mellett **szeptember 1-től 15-éig** bejárólóg a hitközség irodájában a szokott hivatalos órák alatt vehetik át. **Szeptember 16-ával** az oddigi bérlőknek engedélyezett előjog megszűnik és mindazon imaszékek, melyekre nézve a jelenlegi bérlők nem intézkedtek, illetőleg a bérdíjt le nem fizették, azon naptól kezdve másoknak fognak bérbeadni.

Kelt Aradon, 1886. augusztus 30-án

537—1.2

Az aradi izr. hitközség előjárósága.

CACAO
és

CHOCOLADE

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításán a legmagasabb díjjal, a kitüntetés oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és cégük alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

es. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldési hely: **Bécs,** IV. Alleegeasse, Nr. 48. (a déli vasut mellett.)

Szabadhely község jegyzői irodájában

egy jegyzői irnok

azonnal alkalmazást nyerhet.

Konopán Miklós,

535—1.3

jegyző.

SZÉCHENYI IRODALMI INTÉZET

ARADON.

(Nyomda: megyeház-utca. Iroda és kiadóhivatal: főtér, Neuman-ház.)

Elvállal mindennemű családi, magánügyi, kereskedelmi, hivatalos és egyéb

NYOMTATVÁNYOK

elkészítését, gyors, pontos és csinos kivitelben, mérsékelt áron.

Az intézet irodájában (főtér, Neuman-ház) elő lehet fizetni az

„ARADI KÖZLÖNY“

czimű napilapra, megjelen mint a fővárosi lapok, hétfőn és ünnepek utáni napokon is. A „Gombostű“ czimű havi közöny az „Aradi Közlöny“ előfizetőinek díjmentesen jár.

Kiadásában kapható Petrovszky bíró ur „A közigazgatási törvények és rendeletek“ cz. műve, egy füzet ára 80 kr., továbbá az

IPARTÖRVÉNY

és az összes idetartozó rendeletek legteljesebb kiadása, ára 40 kr. (Ép most jelent meg.)

Az iskolai év kezdetével különösen figyelmezteti alólírott intézet a t. cz. szülőket és érdekelteket

iskolaszereinek,

ugymint: papir, toll, tenta, porzó, irón, tolltartó, tentatartó, tentaszárító, könyvbőrök, szijak, füzettakaró mappák,

iskolatáskák, rajzeszközök,

(rajzpapir, deszka, rajzminták, czirkalmok, sat.) notesek (zsebjegyzőkönyvek), táblák, kések, tentatartók, vonalzó, zsinagtartó,

csinos kiállítású irófüzete

sat. sat. dus raktárára.

Ugyanott mindennemű papir, író- és rajszerek, valamint beadványi bélyegek és postai értékjegyek kaphatók.